

Standardy ochrony małoletnich w Żłobku Gminnym w Krobi

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Żłobka Gminnego w Krobi jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik żłobka traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki oraz swoich kompetencji.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1

Objaśnienie terminów

1. Przez **żłobek** rozumie się Żłobek Gminny w Krobi.
2. **Pracownikiem żłobka** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
3. **Dzieckiem/małoletnim** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
4. **Rodzic** - należy przez to rozumieć również opiekunów prawnych dziecka.
5. **Przedstawiciel ustawowy** - należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą małoletniego, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją).
6. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
8. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika żłobka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - *Przemoc fizyczna* – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała.
  - *Przemoc emocjonalna* – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.
  - *Przemoc seksualna* – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. ocieranie się, dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie,

ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

- *Zaniedbywanie* – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym.

§ 2

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu żłobka do stosowania Standardów ochrony małoletnich jest dyrektor żłobka.
2. Dyrektor żłobka zapoznaje pracowników ze Standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się z nimi.
3. Pracownicy nowo zatrudnieni w żłobku są zapoznawani ze standardami przed przystąpieniem do pracy z dziećmi.

Rozdział 2. Symptomy krzywdzenia występujące u dzieci

§ 3

Każdy pracownik żłobka ma obowiązek znać i umieć rozpoznać symptomy krzywdzenia dziecka.

1. Należy zwrócić uwagę na:
  - a. lokalizację obrażeń,
  - b. powtarzające się i niewyjaśnione obrażenia,
  - c. urazy są nieleczone, stare i nowe, różne co do „wieku”.
2. Podejrzenia co do nieprzypadkowego źródła urazów mogą wzmacniać następujące czynniki:
  - a. zwlekanie rodziców ze zgłoszeniem się z dzieckiem do lekarza w przypadku urazu,
  - b. niewystarczające lub nieprawdopodobne wyjaśnienia obrażeń,
  - c. niezgodność w opisie przyczyn pojawienia się obrażeń w relacji dziecka i rodziców,
  - d. w rodzinie wcześniej występowały przypadki krzywdzenia dzieci,
  - e. rodzic (rodzice) są alkoholikami, narkotyzują się, są chorzy psychicznie.
3. Obrażenia specyficzne dla doznania przemocy fizycznej:
  - a. siniaki na częściach miękkich, w tym ślady szczypania (policzki, brzuch, pośladki, ramiona, przedramię, łydki, uda),
  - b. siniaki w kształcie dłoni na policzkach i pośladkach,
  - c. siniaki po obu stronach małżowiny usznej lub naderwania i zniekształcenia małżowin,
  - d. siniaki i urazy geometryczne o wyraźnym zarysie, wyraźnie zaznaczonych kształtach przedmiotów, które zostały użyte do bicia (paska, klamry, kabla, kija, patelni itp.),
  - e. długie i głębokie zadrapania, cięcia (np. ostrzem brzytwy, nożem itp.) tzw. podbite oczy,
  - f. głębokie poparzenia o regularnych kształtach (żelazko, lokówka, itp.),
  - g. ślady ugryzień,

- h. łysienie lub tzw. łyse plamy - mogą być pourazowe, gdy rodzice ciągną dziecko za włosy, lub być wynikiem silnego stresu emocjonalnego, wybite zęby, złamane żebra.
4. Symptomy fizyczne zaniedbywania dziecka w rodzinie:
- a. bardzo niska higiena osobista,
  - b. brudne, stale noszone, niereperowane ubranie, nieodpowiednie do pogody i rozmiarów ciała dziecka ubranie,
  - c. ślady licznych ukąszeń (pchły, pluskwy),
  - d. dziecko jest stale głodne,
  - e. zbyt niska wobec wieku waga i wzrost lub wręcz wychudzenie,
  - f. choroby nieleczone, urazy,
  - g. ropne zapalenia skóry,
  - h. próchnica zębów, zły stan higieny jamy ustnej,
  - i. odparzenia,
  - j. ciągle zmęczenie, apatia.
5. Objawy psychosomatyczne krzywdzenia:
- a. bóle brzucha,
  - b. bóle głowy,
  - c. omdlenia,
  - d. duszności,
  - e. egzemy,
  - f. biegunki.
6. Symptomy wykorzystywania seksualnego:
- a. nadmierna koncentracja dziecka na tematach związanych z płciowością,
  - b. domaganie się nietypowych pieszczot od osób dorosłych,
  - c. nadmierna wstydlivość dotycząca ciała,
  - d. lęk przed rozbieraniem,
  - e. lęk przed dotykiem,
  - f. dotykanie innych osób w miejsca intymne,
  - g. publiczne masturbowanie się,
  - h. obsesyjne rysowanie postaci ludzkich z zaznaczonymi genitaliami.

Rozdział 3. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do Żłobka Gminnego w Krobi

§ 4

1. Przed zatrudnieniem nowego pracownika, dyrektor żłobka zobowiązany jest upewnić się czy kandydat ma odpowiednie kwalifikacje oraz czy spełnia wymogi Ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3. Może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
- a. wykształcenia,
  - b. kwalifikacji zawodowych,
  - c. przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata.
  - d. imię (imiona) i nazwisko,
  - e. datę urodzenia,
  - f. dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
2. Pracownikiem żłobka, w tym także sprzątaczką, oraz wolontariuszem i praktykantem może być osoba, która
- a. daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;

- b. nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
  - c. wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
  - d. nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;
  - e. nie widnieje w Rejestrze Sprawców Przeszłości na Tle Seksualnym.
3. Aby sprawdzić osobę (przed dopuszczeniem do kontaktów z dziećmi) w Rejestrze Sprawców Przeszłości na Tle Seksualnym, osoba wymieniona w pkt 2 przekazuje dyrektorowi następujące dane:
  - a. imię i nazwisko,
  - b. data urodzenia,
  - c. pesel,
  - d. nazwisko rodowe,
  - e. imię ojca,
  - f. imię matki.
4. Żłobek może prosić kandydata o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata. Placówka nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu pracy.
5. Pracownik żłobka a także wolontariusz i praktykant, przed dopuszczeniem do pracy z dziećmi, musi złożyć następujące oświadczenia:
  - a. oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do jej przestrzegania;
  - b. oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska.

Rozdział 4. Zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy dzieckiem a personelem placówki oraz pomiędzy małoletnimi.

Każdy pracownik żłobka jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi w żłobku i każdorazowego rozważenia, czy jego relacja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

§ 5

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi w Żłobku pracownik zobowiązany jest:
  - a. zachować cierpliwość i szacunek,
  - b. słuchać uważnie dziecka i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
  - c. informować dziecko o podejmowanych decyzjach jego dotyczących, biorąc pod uwagę oczekiwania dziecka,
  - d. szanować prawo dziecka do prywatności,

- e. zapewniać dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
2. Pracownikowi zabrania się:
- a. zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka oraz podnoszenia głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
  - b. ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci; obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
  - c. zachowywania się w obecności dziecka w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

§ 6

Kontakt fizyczny pracowników z dziećmi

1. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
2. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu. Szczególnie kiedy jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.
3. Pracownik Żłobka zobowiązany jest:
  - a. kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie,
  - b. zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.
4. Pracownikowi Żłobka zabrania się:
  - a. bicia, szturchnięcia, popychania oraz naruszania integralności fizycznej dziecka w jakikolwiek inny sposób,
  - b. dotykania dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
  - c. angażowania się w takie aktywności jak udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
5. Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zobowiązany jest zawsze poinformować o tym dyrektora i postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

§ 7

Kontakt z dziećmi poza godzinami pracy

1. Kontakt poza godzinami pracy z małoletnimi jest co do zasady zabroniony. Spotkania z dzieckiem lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie żłobka.
2. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z opiekunem małoletniego poza godzinami pracy żłobka, dozwolone są środki:
  - a. służbowy telefon;
  - b. służbowy e-mail;
  - c. służbowy komunikator;
3. W przypadku, gdy pracownika łączą z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i pracowników.

§ 8

Bezpieczna relacja między dziećmi

1. Kadra żłobka wspiera rozwój społeczny dzieci:
  - a. daje dzieciom wskazówki, jak ze sobą współpracować,
  - b. zachęca dzieci do relacji między sobą,
  - c. odpowiada na sygnały zainteresowania dziecka innym dziećmi i wspiera nawiązywanie relacji między nimi,
  - d. pomaga dzieciom rozwiązywać konflikty, proponując różne strategie działania w sytuacji problemowej
  - e. ma świadomość, że bicie gryzienie, duszenie są zachowaniami nieintencjonalnymi u małych dzieci, są najbardziej dostępnym im sposobem zaspokajania potrzeb, zatem dzieci nie są obwiniane, tylko wspierane w budowaniu innych strategii,
  - f. wprowadza zasady funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnia dzieciom ich znaczenie,
  - g. daje dzieciom możliwość decydowania z kim chce się bawić i w co,
  - h. daje wskazówki, jak dziecko ma się zachować w konkretnej sytuacji, a nie czego ma nie robić.

Rozdział 5. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz ustalenie planu wsparcia.

§ 9

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę niebędącą pracownikiem żłobka.

1. W przypadku podjęcia przez pracownika żłobka podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi.
2. Dyrektor wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
3. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzeń, ale także ich wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia spisuje się na karcie interwencji stanowiącej *Załącznik nr 1*

4. Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania, opisu sytuacji żłobkowej i rodzinnej dziecka oraz planu wsparcia dziecka.
5. Plan wsparcia dziecka powinien zawierać wskazania dotyczące:
  - a. podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie przez dyrektora lub opiekuna podejrzenia krzywdzenia do Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub na policję w celu wszczęcia procedury Niebieskiej Karty;
  - b. określenia potrzeb, celu wsparcia a także działań służących osiągnięciu tego celu;
  - c. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
6. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych otrzymały informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. W sytuacji, gdy dziecko nosi widoczne ślady stosowania przemocy fizycznej lub seksualnej, szczególnie jeśli zagrażają jego zdrowiu lub życiu, dyrektor lub pracownik, który zauważył ślady krzywdzenia dziecka, zawiadamia niezwłocznie pogotowie ratunkowe, policję i rodziców.

§ 10

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika żłobka.

1. Każdy pracownik żłobka ma obowiązek niezwłocznie poinformować dyrektora o każdym przypadku krzywdzenia dzieci jakie miały miejsce na terenie żłobka przez innego pracownika. Zobligowany jest również do sporządzenia i złożenia stosownej notatki służbowej.
2. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
3. Dyrektor bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchuje pracownika podejrzanego o krzywdzenie oraz świadków zdarzenia.
4. Dyrektor przeprowadza również rozmowę z dzieckiem (jeśli jest taka możliwość).
5. Ustala przebieg zdarzenia a także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia spisuje się na karcie interwencji stanowiącej *Załącznik nr 1*.
6. Dyrektor organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
7. W przypadku, gdy dyrektor lub inny pracownik podejrzewa, że wobec dziecka popełniono przestępstwo, należy niezwłocznie zawiadomić policję.
8. W przypadku potwierdzenia złamania zasad ochrony dzieci, nie będących jednocześnie czynem zabronionym w rozumieniu przepisów prawa polskiego, dyrektor może biorąc pod uwagę każdorazowo konkretną sytuację i jej specyfikę:
  - a. nałożyć na pracownika karę zgodnie z Kodeksem Pracy,
  - b. udzielić pracownikowi upomnienia,

- c. zdecydować o czasowym lub stałym zakazie pracy i kontaktu z dziećmi w ramach obowiązków służbowych,
- d. zdecydować o rozwiązaniu umowy o pracę z pracownikiem za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia.

§ 11

Dokumentacja powstała w trakcie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest zgodnie z zachowaniem zasad Polityki Bezpieczeństwa Informacji obowiązującej w żłobku.

Rozdział 6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu i ochrona dzieci przed szkodliwymi treściami.

§ 12

1. Żłobek podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Dzieci w trakcie pobytu w żłobku nie korzystają samodzielnie z urządzeń elektronicznych.
3. Personel ogranicza do niezbędnego minimum korzystanie z urządzeń elektronicznych w trakcie pobytu na sali z dziećmi. Nie korzysta z telefonów komórkowych w celach prywatnych a korzystając w celach służbowych, stara się wychodzić z pomieszczenia.

Rozdział 7. Monitoring stosowania Polityki

§ 13

1. Dyrektor żłobka jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów ochrony małoletnich, za reagowanie na sygnały ich naruszenia oraz za ich aktualizację.
2. Dyrektor przeprowadza wśród pracowników raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi *Załącznik 2*
3. W ankiecie, pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów ochrony małoletnich w żłobku.
4. Dyrektor dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu. Wprowadza do Standardów niezbędne zmiany.

Rozdział 8. Zasady i sposób udostępniania rodzicom Standardów ochrony małoletnich.

§ 14

1. Standardy ochrony małoletnich w Żłobku Gminnym w Krobi jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu, rodziców i opiekunów dzieci.
2. Dokument publikowany jest na stronie internetowej żłobka i umieszczony na tablicy ogłoszeń w żłobku.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z rodzicami w danym roku szkolnym oraz na pierwszym zebraniu po wprowadzeniu zmian.

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka.....
2. Przyczyna interwencji.....
.....
.....
3. Osoba zawiadamiająca .....
4. Opis działań podjętych przez pracownika żłobka .....
- .....
.....
.....
.....
5. Opis spotkania z Rodzicem/Rodzicami dziecka
.....
.....
.....
.....
.....
6. Forma podjętej interwencji:
  - a. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do policji
  - b. Wniosek do sądu o wgląd w sytuację dziecka/rodziny
  - c. Zawiadomienie organów właściwych do wszczęcia procedury Niebieskiej Karty
  - d. Inna interwencja.....
.....
7. Dane organu do którego zgłoszono interwencję oraz data zgłoszenia
.....
.....
8. Wynik interwencji .....
- .....
.....
.....
.....

MONITORING STANDARDÓW- ANKIETA

I. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem Standardy Ochrony Małoletnich w Żłobku Gminnym w Kobi?		
2.	Czy znasz treść tego dokumentu?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich? <i>(wpisz poniżej tabeli)</i>		
6.	Czy chcesz poszerzyć swoją wiedzę na temat praw dzieci i ich ochrony przed krzywdzeniem?		
7.	Czy chcesz dowiedzieć się czegoś więcej na temat rozpoznawania symptomów dziecka krzywdzonego?		
8.	Czy chcesz dowiedzieć się więcej na temat pomocy dzieciom krzywdzonym?		

Dyrektor Żłobka Gminnego w Krobi
Kamila Gogół